

Kommunägda företag

2005

OE0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistikanvändning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	5
B.0 Inledning	5
B.1 Innehåll	5
1.1 Statistiska målstorheter	5
1.1.1 Objekt och population	5
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	6
1.1.4 Redovisningsgrupper	6
1.1.5 Referenstider	7
1.2 Fullständighet	7
B.2 Tillförlitlighet	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	7

2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	7
2.2.3	Mätning	7
2.2.4	Svartsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid.....	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	9
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation.....	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster.....	9

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Offentlig ekonomi

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Kommunernas finanser

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Hans Björklund
Telefon: 019 - 17 64 48
Telefax: 019 - 17 63 05
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Hans Björklund
Telefon: 019 - 17 64 48
Telefax: 019 - 17 63 05
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

Inga särskilda gallringsföreskrifter finns.

A.9 EU-reglering

Ingen särskild EU-reglering finns.

A.10 Syfte och historik

Syftet är främst att göra en redogörelse för de företag som ägs av landsting och kommuner. Redogörelsen avser bland annat omfattning, verksamhet och ekonomi.

Inventeringar av kommunägda företag har genomförts med enkät sedan 1966. Från början gjordes de vartannat år, men från och med 1973-års inventering har de gjorts årligen. Till att börja med undersöktes endast förekomsten av kommunägda företag, företagsform och verksamhetsområde. Från och med 1980-års inventering efterfrågades några få ekonomiska variabler. Det ekonomiska avsnittet byggdes i och med 1988-års inventering ut till en mera heltäckande bild av företagens bokslut.

År 2005 har kommunernas uppgifter kompletterats med uppgifter som hämtats från andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister. Detta för att få ett mer komplett register över kommunägda företag.

A.11 Statistikanvändning

Resultatet av insamlingen används i första hand för att få information om hur de kommun- och landstingsägda företagen utvecklas. Resultaten används även för att aktualisera ägarkoder i SCB:s Företagsdatabas, för Svenska Kommunförbun-

dets bolagsbok samt i kontakter med andra intressenter.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen om kommun- och landstingsägda företag är en totalundersökning där kommunerna och landstingen ska redovisa sitt ägande. SCB begär in uppgifter om alla företag där den enskilda kommunen/landstinget äger minst 10 procent. För att redovisningen av kommunägda företag ska bli så komplett som möjligt ber SCB uppgiftslämnarna att redovisa ägande i företag där kommunens ägarandel är lägre än 10 procent ifall uppgiftslämnaren har anledning att tro att företaget är kommun- eller landstingsägt. Detta för att företagets kommunala ägarandelar ska bli så korrekt som möjligt.

Kommunerna får årligen i räkenskapsammandraget en förteckning på de kommunägda företag som fanns registrerade året innan. Ifall några förändringar skett i beståndet under året ändrar kommunen detta direkt i den elektroniska blanketten. Kommunerna ombeds även redovisa koncernförhållanden (mor-dotterbolag).

Inventeringen av landstingsägda företag görs i en separat undersökning där SCB ber dem komplettera senast registrerade bestånd. Beståndet är tillgängligt i slutet av juni och under sommaren kontrolleras företagsbeståndet för att se om beståndet är av god kvalitet. För år 2005 har ett stort arbete lagts ner på att komplettera företagsbeståndet från andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister.

Från SCB:s företagsdatabas, FDB, hämtas uppgifter om företagsstatus, antal anställda, juridisk form, bransch etc.

De ekonomiska variablerna i resultat och balansräkning kommer från de standardiserade räkenskapsutdragen, SRU, som hämtas in från Skatteverket för undersökningen om Företagens ekonomi. SRU-uppgifterna blir inte tillgängliga förrän i november varefter det först då blir möjligt att slutföra undersökningen. Efter att granskning och rättning av registret är gjort startar arbetet med själva redovisningen. Det första statistiska meddelandet avsåg företagsbeståndet år 2000. Arbetet med det statistiska meddelandet ska vara slutfört i slutet av november så att publicering sker senast den 13 december året efter undersökningsåret.

A.13 Internationell rapportering

Ej aktuellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det kvalitetsförbättrande arbete som inletts för årets undersökning planeras att

fortgå och utvecklas inför kommande årgång. Vidare planeras att även ta med de statliga företagen, så att det blir en komplett redovisning av de offentligt ägda företagen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Den officiella statistiken avser de företag där den kommunala sektorn (landsting och kommuner) äger mer än 50 procent av aktier, andelar eller liknande. Företag kommer också med om den offentliga sektorn tillsammans äger minst 50 procent och där den kommunala sektorn har merparten av denna andel. Företagen som ägs av den kommunala sektorn delas upp på kommunägda och landstingsägda. I det fall där landstingens andel och kommunernas andel är lika, så räknas företaget som landstingsägt. Samtliga företagsformer ingår med undantag för kommunalförbund.

Vid sidan av den officiella statistiken finns också möjligheter att göra specialbearbetningar, till exempel för företag som ägs av kommuner eller landsting till 10-50 procent. Detta eftersom insamlingen görs för andelar ner till 10 procent.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Avsikten med undersökningen är att redovisa de kommun- och landstingsägda företagens omfattning och verksamhet. Det görs i form av en redovisning av antal företag, ägarförhållande, antal anställda, olika intäkts- och kostnadsposter samt tillgångar och skulder av olika slag. Fördelning görs på kommuner och kommungrupper, landsting, branscher, juridisk form med mera.

1.1.1 Objekt och population

Populationen är kommun- och landstingsägda företag.

1.1.2 Variabler

Variablerna hämtas från kommuner och landsting, årsredovisningar, koncernregister, SCB:s företagsdatabas (FDB) samt skatteverket (SRU).

Ur FDB fås uppgifter om antal anställda, juridisk form, branschtillhörighet etc. och från skattemyndigheten inhämtas de ekonomiska uppgifterna.

De ekonomiska variablerna i resultat- och balansräkning kommer från de standardiserade räkenskapsutdragen, SRU, som hämtas in från Skatteverket för undersökningen om Företagens ekonomi.

Resultaträkningen:

Omsättning
Övriga rörelseintäkter
Rörelsens kostnader

- = Resultat före avskrivningar
  - Avskrivningar
- = Resultat efter avskrivningar
  - Finansiella intäkter
  - Finansiella kostnader
- = Resultat efter finansiella poster
  - Bokslutsdispositioner
  - Skatt
- = Årets resultat

Balansräkningen:

- Immateriella tillgångar
- Materiella tillgångar
  - Mark, byggn, tekn. anläggningar
  - Maskiner och inventarier
- Finansiella tillgångar
  - Aktier och andelar
  - Långfristiga fordringar
- Omsättningstillgångar
  - Förråd och lager
  - Övriga kortfristiga placeringar
  - Övriga kortfristiga fordringar
  - Kassa och bank
- Eget kapital
- Obeskattade reserver
- Avsättningar
  - Avsättningar till pensioner
  - Övriga avsättningar
- Långfristiga skulder
- Kortfristiga skulder
  - Leverantörsskulder
  - Övriga kortfristiga skulder

1.1.3 Statistiska mått

De mått som används är antal och summor.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Företagen redovisas efter branschtillhörighet (SNI02)

E: El-, gas-, värme- och vattenförsörjning (40110-41002)
Distribution av elektricitet (40131)

Ång- och hetvattenförsörjning m.m. (40300)

H: Hotell- och restaurangverksamhet (55101-55529)

I: Transport, magasinering och kommunikation (60100-64203)
Kollektivtrafikföretag (60211)

K: Fastighets- och uthyrningsverksamhet (70110-74879)
Uthyrning av bostäder (70201)
Uthyrning av industrilokaler (70202)

Uthyrning av kontorslokaler, lagerlokaler, mark mm (70203)

O: Andra samhälls- och personliga tjänster (90010-93050)

samt Övriga

Hälso- och sjukvård (851)

Specialiserad sluten somatisk vård (85112)

Öppen hälso- och sjukvård, ej på sjukhus (85122)

Tandvård (85130)

Ambulanstransporter och ambulanssjukvård (85142)

Annan öppen hälso- och sjukvård, ej läkare (85144)

Viss redovisning förekommer även efter typ av juridisk form (FDB kod),

Aktiebolag (41, 42, 49)

Stiftelse (71, 72)

Handelsbolag och kommanditbolag (31)

Ekonomisk förening (51, 53)

Ideell förening (61)

Övriga

1.1.5 Referenstider

Undersökningen avser företagsbeståndet per den 31 december och uppgifter i SRU för år 2005.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

När det gäller beståndet av kommun- och landstingsägda företag så har de brister som tidigare funnits till stora delar blivit åtgärdade i och med årets undersökning. Men för uppgifterna om hur stora andelar som ägs av respektive kommun, så finns fortfarande brister. Här finns fortfarande enbart uppgifter som kommunerna själva lämnat.

När det gäller de ekonomiska uppgifterna, så hämtas dessa från SRU. I några fall saknas SRU-uppgifter. I möjligaste mån har då en imputering gjorts med hjälp av företag med liknande struktur. I ett fåtal fall saknas de ekonomiska uppgifterna helt.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är de uppgifter som samlas in från kommunerna via räkenskapsammandragen.

2.2.1 Urval

Detta är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Tidigare har uppgiftsinsamlingen från kommunerna via de kommunala räkenskapsammandragen ansetts ge en tillräckligt god ram av företag. Det har emellertid visat sig att ramen inte blir komplett genom detta förfarande. I år har därför kompletteringar gjorts med hjälp av andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister. Ramen för år 2005 har på detta sätt blivit mer komplett än

för tidigare år.

2.2.3 Mätning

Beträffande beståndet av kommun- och landstingsägda företag, så finns fortfarande risken att några företag saknas.

De uppgifter som finns i SRU kan vara behäftade med fel. Dels kan företagen ha lämnat felaktiga uppgifter och dels kan det bli fel vid registreringen av uppgifterna. Där SRU saknas och där en imputering görs kan det av naturliga skäl bli fel, eftersom ett företag kan imputeras med värden som inte alls stämmer överens med det verkliga värdet.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet består för det första i att beståndet inte är komplett. I och med årets kompletteringar har nog detta bortfall blivit försumbart. För det andra finns också ett bortfall av SRU-uppgifter. Detta bortfall är av ganska liten omfattning och avser huvudsakligen mindre företag.

2.2.5 Bearbetning

Viss kvalitetshöjande justering sker av de ekonomiska uppgifterna genom rimlighetskontroller och summeringskontroller. Företagets årsredovisning används för detta arbete. För år 2005 har också ett kompletteringsarbete avseende beståndet av företag genomförts.

2.2.6 Modellantaganden

Bortfallet i undersökningen är som tidigare nämnts väldigt litet. Uppräkningen av de ekonomiska variablerna sker utifrån hur företagen ser ut.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått presenteras inte.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen görs årligen.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är ca en månad under sommaren för bearbetningen av beståndet och några veckor i november för bearbetningen av de ekonomiska variablerna. Redovisning sker i december året efter avsett räkenskapsår.

3.3 Punktlighet

Som regel kommer redovisningen enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Det är svårt att jämföra årets resultat med tidigare år eftersom det skett en rätt omfattande komplettering av kommunägda företag. Vidare har vissa variabelförändringar i resultat- och balansräkningen skett under de senaste åren. Från och med år 1996 tas de ekonomiska variablerna från Skatteverket istället för som ti-

digare direkt från företagen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningen följer den branschindelning och övriga indelningar som finns i FDB.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

I kommunens koncernredovisning som ingår i Räkenskapssammandraget för kommuner ingår de kommunägda företagen. Denna redovisning är inte jämförbar med den här redovisade statistiken. I kommunernas koncernredovisningar finns som regel företag med där det kommunala ägandet uppgår till minst 20 procent. Dessutom räknas transaktioner bort som görs mellan kommunen och de av kommunen ägda företagen.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningens resultat publiceras i boken Årsbok för Sveriges kommuner och Statistiskt meddelande OE27 SM, på SCB:s hemsida samt i Sveriges statistiska databaser.

5.2 Presentation

Presentationen sker huvudsakligen i tabellform. Det kompletteras dock med förklarande text.

5.3 Dokumentation

Dokumentation finns sedan undersökningen 1993.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan genom uppdrag göras av SCB.

5.5 Upplysningstjänster

För upplysningar kontakta Hans Björklund, enheten för offentlig ekonomi, SCB, 701 89 Örebro, telefon: 019-17 64 48, e-post: fornamn.efternamn@scb.se